

Návrh na zriadenie Národnej komisie pre vodu a sucho

Návrh na zriadenie Národnej komisie pre vodu a sucho sa predkladá v reakcii na potrebu systémového a koordinovaného riešenia čoraz závažnejších dôsledkov sucha a nedostatku vody na území Slovenskej republiky.

Sucho už nepredstavuje iba problém jednotlivých odvetví alebo regiónov. Jeho dôsledky sa premietajú do poľnohospodárskej produkcie, stavu pôdy a krajiny, lesného a vodného hospodárstva, dostupnosti vodných zdrojov, potreby budovania a obnovy závlahovej a vodohospodárskej infraštruktúry, ako aj do ekonomickej stability dotknutých subjektov. Ide o problematiku, ktorá svojím rozsahom a charakterom presahuje pôsobnosť jedného rezortu a vyžaduje spoločný a koordinovaný postup štátu.

Doterajšie skúsenosti zároveň poukazujú na potrebu posilniť preventívny rozmer politiky štátu v oblasti sucha, a teda ambíciou navrhovaného riešenia je preto pristúpiť k systematickej prevencii, pripravenosti a včasnej reakcii na vznikajúce riziká. Štát musí byť schopný na základe odborných údajov včas identifikovať riziká, určovať priority, pripravovať konkrétne opatrenia a koordinovať ich realizáciu naprieč jednotlivými rezortmi a dotknutými sektormi.

Na tento účel sa navrhuje zriadiť Národná komisia pre vodu a sucho ako stály nadrezortný odborný, koordinačný a iníciačný orgán, ktorý vytvorí jednotnú úroveň pre strategické rozhodovanie štátu v oblasti prevencie a riešenia sucha a nedostatku vody.

Základným princípom jeho fungovania bude prepojenie politickej a strategicko-rozhodovacej úrovne s odborným a analytickým zázemím. Strategicko-rozhodovacia úroveň bude predstavovať rozhodovacie kolégium s hlasovacím právom, ktoré bude určovať priority, rozhodovať o návrhoch opatrení a investičných prioritách a prijímať závery komisie. Odborno-analytickú úroveň bude zabezpečovať odborné kolégium, ktoré bude pripravovať odborné podklady, analýzy, stanoviská, varianty riešení, návrhy opatrení a odporúčania pre rozhodovanie výboru.

Predsedom Národnej komisie pre vodu a sucho sa navrhuje predseda vlády Slovenskej republiky. Podpredsedami Národnej komisie pre vodu a sucho sa navrhujú minister pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky a minister životného prostredia Slovenskej republiky. Takto nastavená úroveň riadenia zodpovedá nadrezortnému významu problematiky a vytvára predpoklad na efektívnu koordináciu a presadzovanie opatrení naprieč jednotlivými oblasťami verejnej politiky.

Národná komisia pre vodu a sucho bude priebežne vyhodnocovať stav a vývoj sucha, dostupnosť vodných zdrojov a súvisiace riziká, identifikovať najviac ohrozené územia, odvetvia a hospodárske činnosti a určovať priority prevencie a riešenia sucha a nedostatku vody. Zároveň bude koordinovať prípravu systémových opatrení v poľnohospodárstve, lesnom a vodnom hospodárstve, ochrane pôdy a krajiny a pri nakladaní s vodnými zdrojmi.

Významnou úlohou Národnej komisie pre vodu a sucho bude prepájať odborné rozhodovanie s investičnými a finančnými prioritami štátu. Výbor bude posudzovať potrebu aktivácie podporných alebo kompenzačných opatrení a možnosti ich financovania a navrhovať

koordinované využitie zdrojov štátneho rozpočtu, fondov Európskej únie a ďalších dostupných finančných nástrojov.

Cieľom je vytvoriť systém, v ktorom bude štát schopný reagovať na sucho skôr, ako jeho dôsledky nadobudnú rozsah vyžadujúci mimoriadne a nákladné zásahy. Strategickou prioritou bude preto vytvorenie mechanizmu včasnej reakcie štátu na závažné epizódy sucha založeného na odborných indikátoroch a vopred pripravených opatreniach primeraných intenzite a rozsahu sucha.

Súčasne sa predpokladá príprava strednodobého rámca prevencie a riešenia sucha, ktorý prepojí strategické ciele štátu s konkrétnymi opatreniami, investičnými prioritami, dostupnými finančnými zdrojmi, zodpovednosťou jednotlivých subjektov a merateľnými ukazovateľmi plnenia. Dôraz sa bude klásť aj na vyhodnocovanie účinnosti prijatých opatrení a kontrolu plnenia úloh vyplývajúcich zo záverov výboru.

Odborné, organizačné a administratívne zabezpečenie činnosti komisie a odborného kolégia bude vykonávať sekretariát zabezpečovaný Ministerstvom pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky v súčinnosti s Ministerstvom životného prostredia Slovenskej republiky.

Činnosť rozhodovacieho kolégia, odborného kolégia a sekretariátu sa bude zabezpečovať v rámci schválených limitov výdavkov a počtu zamestnancov dotknutých subjektov. Funkcia člena výboru a odborného kolégia bude čestná a členom z titulu členstva nevznikne nárok na odmenu.

Návrhom uznesenia vlády Slovenskej republiky sa navrhuje schváliť zriadenie Národnej komisie pre vodu a sucho a uložiť ministrovi pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky predložiť na rokovanie vlády Slovenskej republiky jej štatút v určenom termíne.

Zriadením Národnej komisie pre vodu a sucho sa vytvorí stály mechanizmus, prostredníctvom ktorého bude štát schopný problematiku sucha a nedostatku vody riešiť koordinovane, na základe odborných údajov a s jasne určenými prioritami. Cieľom je, aby Slovenská republika nebola odkázaná iba na riešenie následkov sucha, ale mala vytvorený funkčný systém jeho prevencie, včasnej reakcie a dlhodobého riadenia rizík spojených s nedostatkom vody.